

Trefdag Partnerscholen – Lager Onderwijs

Diversiteit: een 'moetje' in de praktijk van studenten

Dinsdag 26 maart 2024

DIVERSITEIT: EEN 'MOETJE' IN DE PRAKTIJK VAN STUDENTEN

Julie Melis
Lien Desmet

Programma

1. Visie in de opleiding over diversiteit
2. Leerlijn in de opleiding
3. Praktijkopdrachten voor studenten
4. Aan de slag met casussen
5. Besluit

Doelen van deze workshop

- De betekenis van diversiteit in onze opleiding verwoorden.
- De leerlijn omtrent diversiteit in de opleiding verhelderen.
- Jouw rol als begeleider binnen het thema diversiteit onderzoeken en kritisch bespreken.
- De praktijktaken omtrent diversiteit onderzoeken en kritisch bespreken.

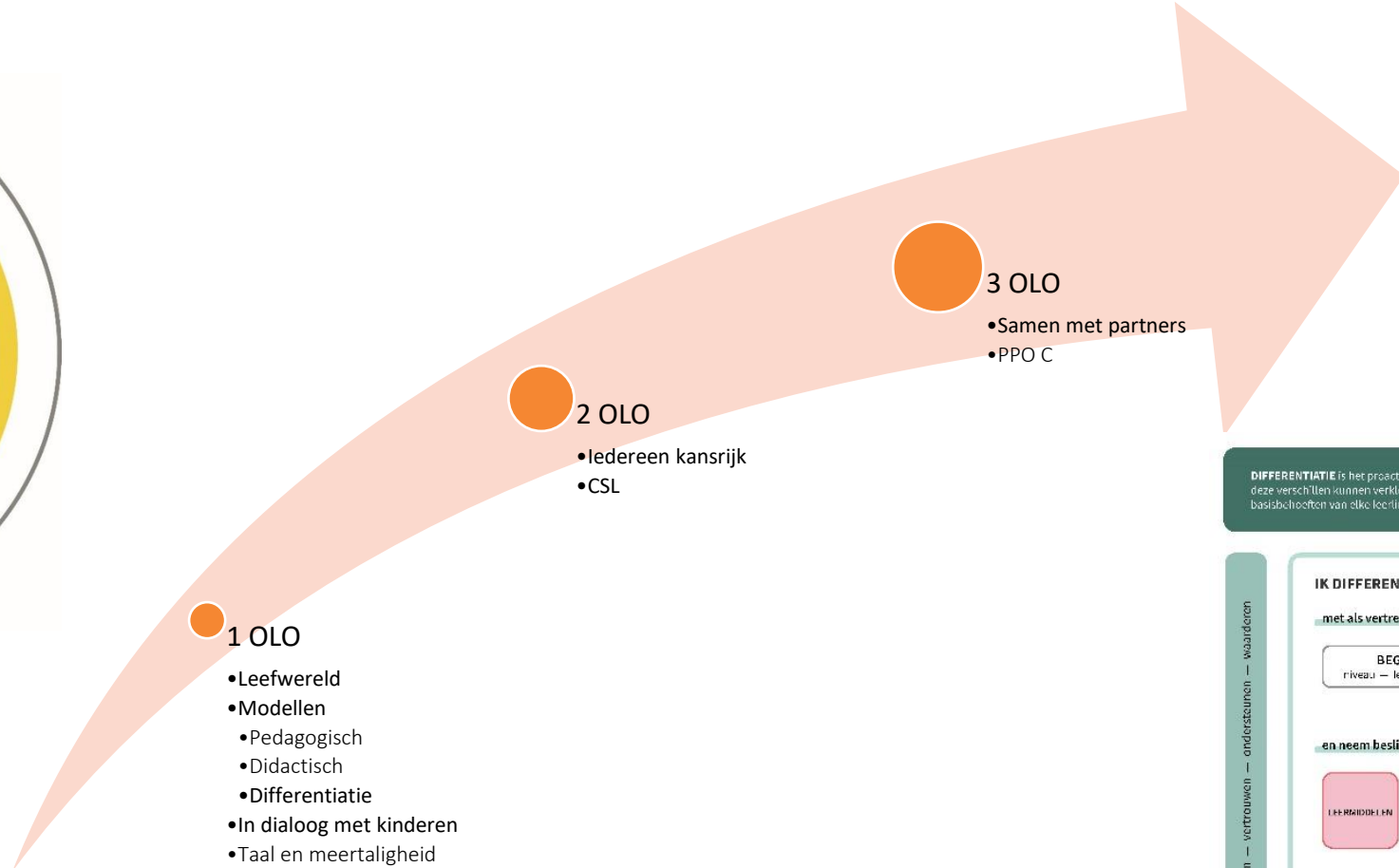
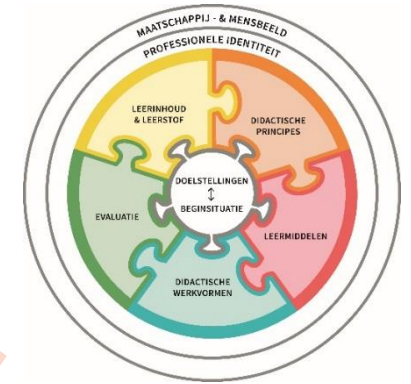
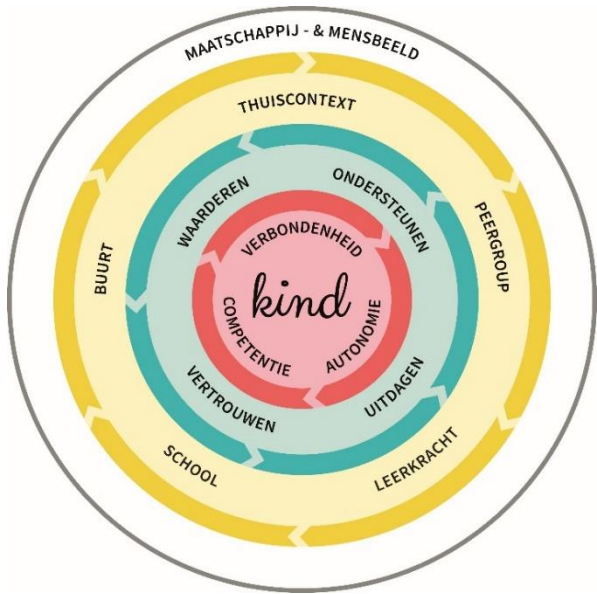
1. VISIE IN DE OPLEIDING OVER DIVERSITEIT

Diversiteit

- Ruim
- Didactisch handelen
- Pedagogisch handelen
- Verschillende actoren betrokken in onderwijs

2. LEERLIJN

2. Leerlijn: inhoudelijk

- 1 OLO**
- Leefwereld
 - Modellen
 - Pedagogisch
 - Didactisch
 - Differentiatie
 - In dialoog met kinderen
 - Taal en meertaligheid

- 2 OLO**
- Iedereen kansrijk
 - CSL

- 3 OLO**
- Samen met partners
 - PPO C

DIFFERENTIATIE is het proactief, positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen waarbij deze verschillen kunnen verkleinen, gelijk blijven of vergroten. Zo kom je tegemoet aan de psychologische basisbehoeften van elke leerling: autonomie, competentie en verbondenheid.

IK DIFFERENTIEER

met als vertrekpunt

BEGINSITUATIE (niveau — leerprofiel — interesse) ↔ DOELSTELLINGEN (niveau — basis — uitbreiding)

en neem beslissingen over de componenten van het didactisch model

LEERMIDDELEN, DIDACTISCHE WERKVORMEN, DIDACTISCHE PRINCIPES, LEERINHOUD & LEERSTOF, EVALUATIE

daarom kies ik voor strategieën zoals

RHV-model	contractwerk	hoeservies
inzetten van hulpmiddelen	stapsgewijs/staffolding	kommodificeren/actie
variatie in groepsvormen	variatie in opdrachten	verlepte instructie
verspreidenbeeld	zelfstandig werk	...

MEESTERSCHAP: uitdagen — vertrouwen — ondersteunen — waarderen

Differentiatie model

DIFFERENTIATIE is het proactief, positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen waarbij deze verschillen kunnen verkleinen, gelijk blijven of vergroten. Zo kom je tegemoet aan de psychologische basisbehoeften van elke leerling: autonomie, competentie en verbondenheid.

MEESTERSCHAP: uitdagen — vertrouwen — ondersteunen — waarderen

IK DIFFERENTIEER

met als vertrekpunt

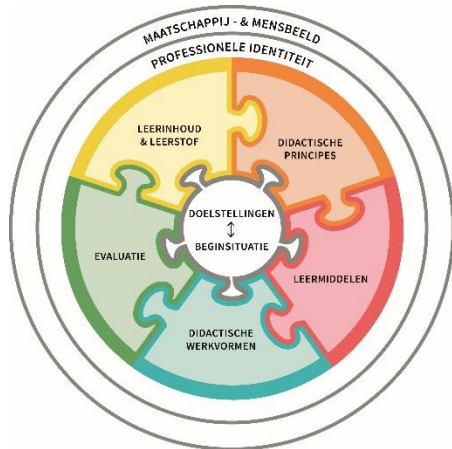
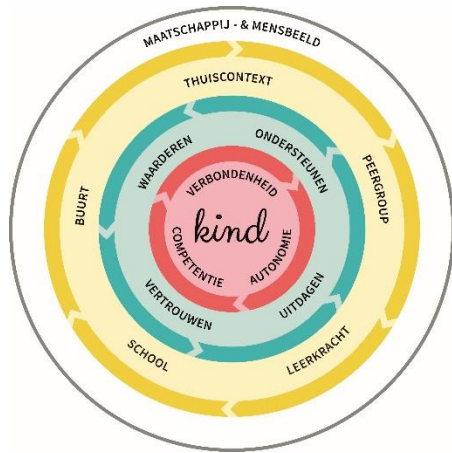
en neem beslissingen over de componenten van het didactisch model

daarom kies ik voor strategieën zoals

BHV-model	contractwerk	hoekenwerk
inzetten van hulpmiddelen	steigerleren/scaffolding	tempodifferentiatie
variatie in groepsvormen	variatie in opdrachten	verlengde instructie
viersporenbeleid	zelfstandig werk	...

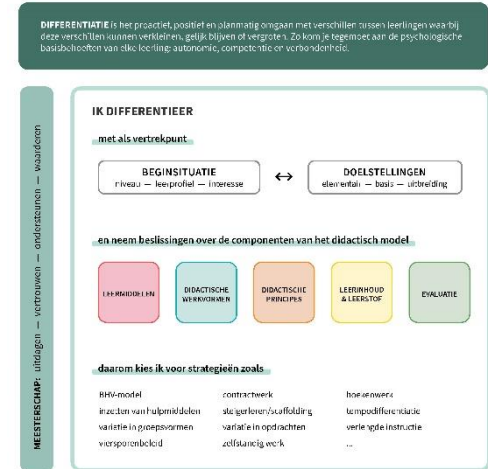
2. Leerlijn: inhoudelijk

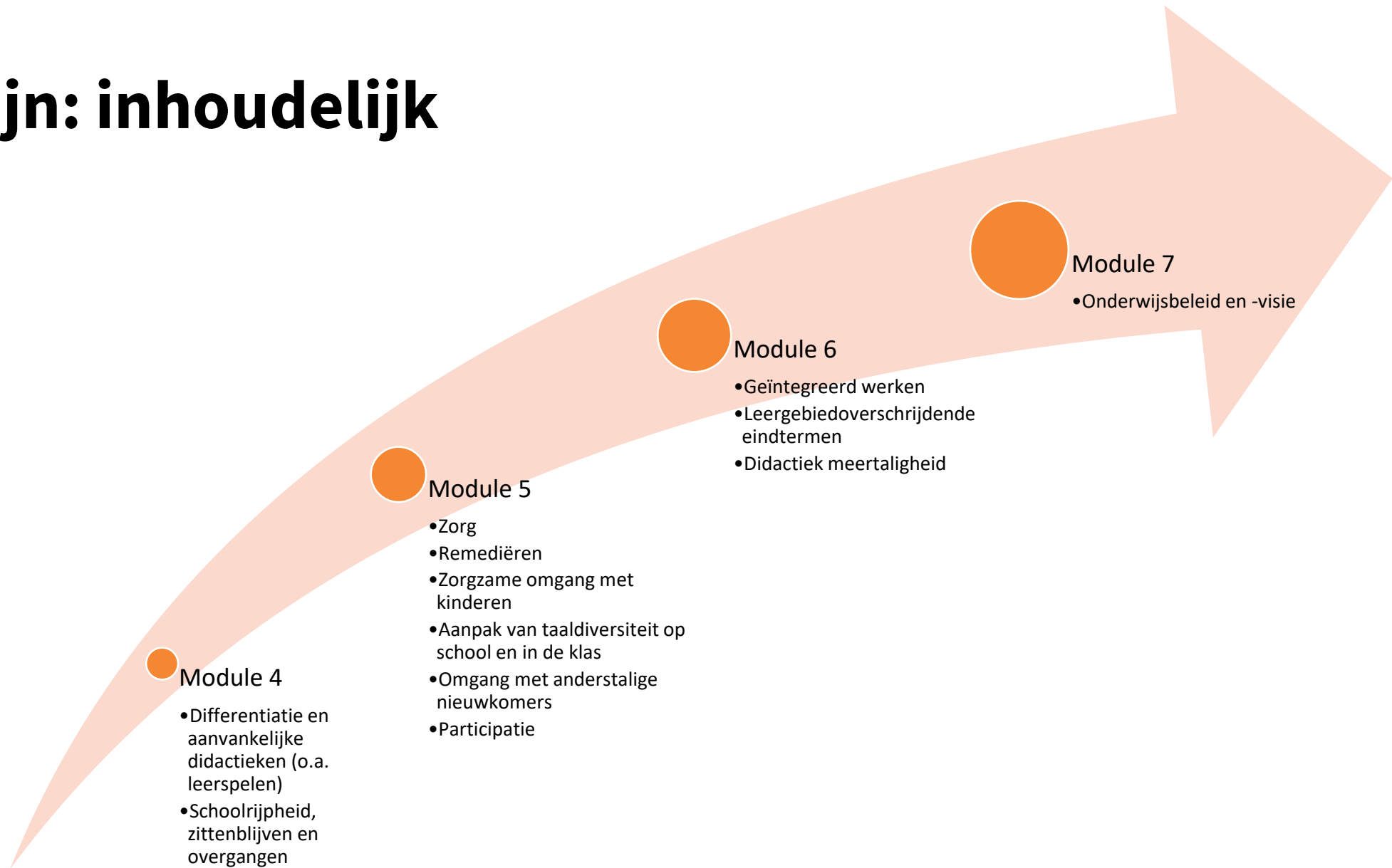
- Module 1**
- Diverse leefwereld
 - Modellen (pedagogisch en didactisch)
 - Diverse basisbehoeften
 - Differentiatieprincipe
 - Taalkrachtig onderwijs

- Module 2**
- Differentiatie
 - Ontwikkelingspsychologie
 - Verdieping vakdidactieken Nederlands, muzische, wiskunde
 - Verkenning vakdidactieken Frans, r.k.-godsdienst/levensbeschouwelijke vorming, W.O.

- Module 3**
- Oog voor diversiteit bij inzet werkvormen (ook ICT)
 - Huiswerkbeleid
 - Klasoverschrijdende en extra muros-activiteiten in relatie tot SES
 - Woordenschatdidactiek (Ndl en vreemde talen)

2. Leerlijn: inhoudelijk

3. PRAKTIJKOPDRACHTEN

3. Praktijkopdrachten voor studenten RT

1 OLO

- Breed observeren: enkele leerlingen
- Tempodifferentiatie
- Bevragen van beginsituatie voor individuele les

2 OLO

- Differentiatie op niveau, leerprofiel en interesse
- Differentiatie strategieën
- Foutenanalyse
- Uitdagen en ondersteunen

3 OLO

- Eigen systeem om leerlinggegevens bij te houden
- Rekening houden met talige achtergrond/uitdagingen leerlingen
- Structurele differentiatie inbouwen (remediëren en verrijken)

Praktijkopdrachten WPT – bijhouden leerlinggegevens

Klaswerking

- Algemene klaswerking (vanaf M1)
- Aanpak diverse leergebieden (vanaf start vakdid.)
- Hoeft niet in digitaal dossier, wanneer relevant in beginsituatie op LVB

Leerlingenfiches

- Statische info lln + observatiegegevens: enquête, llnfiches, info dateren
 - **Opstart llnfiches + extra info mentor:** in elke nieuwe klas
 - **Aanvullen observaties:**
 - **M2:** voor 2 lln aanvullen
 - **M3 en aanvangsstage:** voor 3 lln
 - **M4, M5 en M6:** voor 4 lln
 - **Integratiestage:** voor alle lln -> evolutie richting info per leergebied

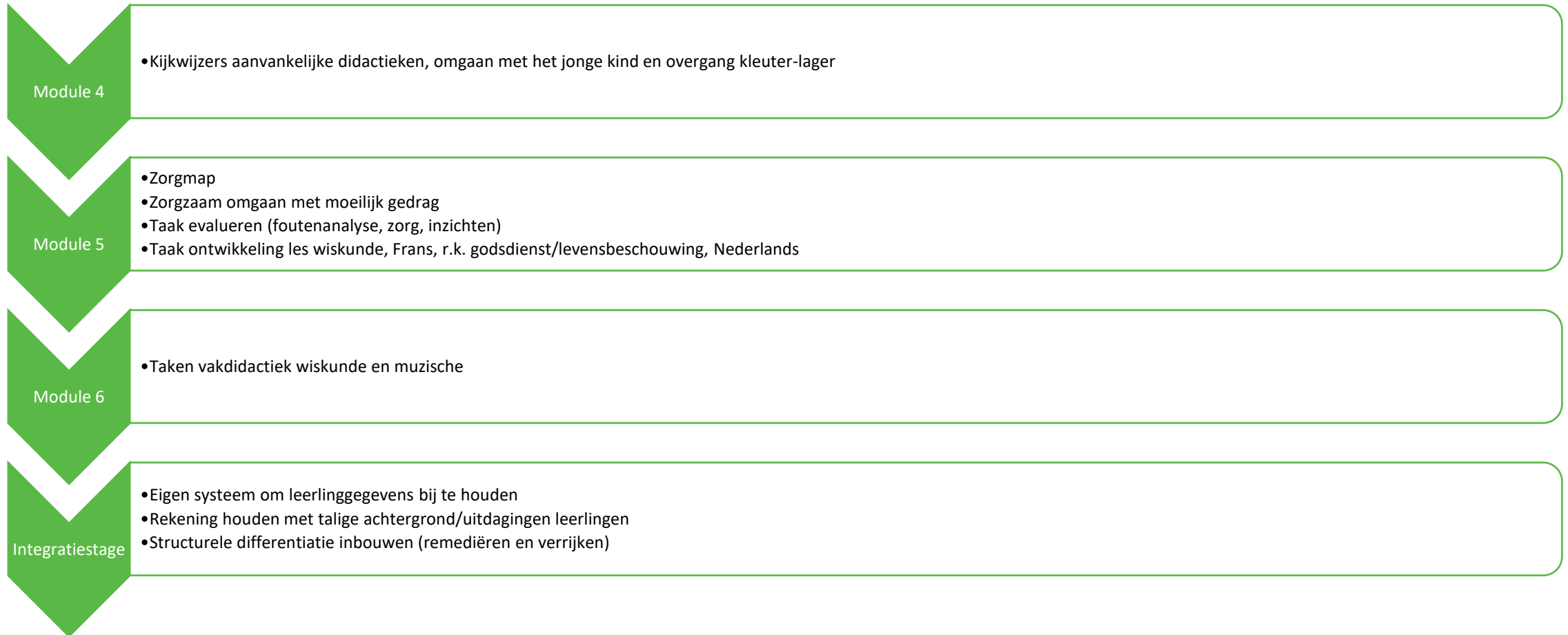
Opvolging leerprocessen

- **M2:** 1 les muzische, 1 les wiskunde, 1 les Ndl
- **M3:** 1 les W.O., 1 les Frans, 1 les godsdienst
- **Aanvangsstage:** 2 lessen naar keuze
- **M4 en M5/6:** 4 lessen
- **Integratiestage:** systematisch voor lessen waar relevant (en dan ook opvolging noteren)

Praktijkopdrachten WPT

Praktijkopdrachten WPT

Welke rollen al ingezet om toepassing van differentiatie/aandacht voor diversiteit aan te moedigen?

<p>VOORDOEN Leren door te kijken</p> 	<p>De student ziet jou uiteraard vaak met de leerlingen in allerlei activiteiten bezig. Het kan ook zinvol zijn om op praktijkdagen gericht bepaalde activiteiten te plannen, zodat de student de kans krijgt een bepaalde werkvorm, een type les, een bepaalde aanpak in de klas, ... in de praktijk te zien. Het kan ook interessant zijn om een deelactiviteit, waarmee de student nog moeite heeft, gericht te demonstreren.</p>
<p>DUIDEN Leren door uitleg te krijgen: wat en waarom.</p> 	<p>Het leren door te kijken wordt nog veel krachtiger als de student bij je aanpak ook duiding krijgt. Voor studenten is het een enorme meerwaarde als je tijdens of na een les even een bepaalde werkwijze in de klas toelicht: waarom doe je wat je doet. Op die manier worden studenten zich meer bewust van wat ze zien – en zien ze wellicht ook meer.</p>
<p>MEEDOEN Leren door actieve en geleidelijk opgebouwde participatie</p> 	<p>Het zelf uitproberen is een essentieel onderdeel van de praktijk. Geleidelijk aan kan je de student meer complexe opdrachten geven. Het werkplekprogramma/praktijkprogramma biedt hierbij enige houvast. Ook teamteaching² (jij en de student samen) is een bijzonder leervolle aanpak. Een student betekent ook een paar extra handen in de klas, ook bij jouw lessen. Schakel de student bewust in.</p>
<p>BIJSTUREN Leren door gerichte interventie</p> 	<p>Het zelf uitproberen wordt nog veel krachtiger als een student snel (dus al tijdens de realisatie) feedback krijgt over zijn aanpak. Je kan dus als mentor gerust tussenkomen wanneer er iets 'fout' loopt, en dit om informatie te geven die voor de les verrijkend zou zijn, om extra aanwijzingen te geven die het leerrendement van de les kunnen verhogen, ... Dit kan via subtiele en ondersteunende aanwijzingen terwijl de student in de klas aan de slag is. Op die manier krijgt de student de kans om bewust zijn aanpak bij te sturen, en sneller leerwinst te maken.</p>
<p>AFSTEMMEN Leren door programma afgestemd op noden en groeipunten</p> 	<p>De opdrachten en impulsen die je de student geeft kan je afstemmen op de noden van de student die bij jou in de klas staat. Zo kan je een student een bepaald soort lessen of een werkvorm die nog niet goed lukt meermaals laten geven, kan je een student uitdagen via complexere opdrachten die nog niet in het basisprogramma staan of kan je de expertise/talenten van de student in functie van de klaswerking benutten.</p>

4. CASUSSEN

Beginsituatie : feedback sjablonen

Documenten

- Algemene beginsituatie: klas en school
- Beginsituatie: leerlingen
- Lesvoorbereidingsformulier: leerling-specifieke gegevens

Thema's

- Gebruiksgemak
- Volledigheid
- Rol begeleider

Aan de slag met casussen

- Leerlingenschrift
- Leerling-specifieke gegevens